



COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 27.5.2015
COM(2015) 237 final

2015/0122 (NLE)

Propunere de

DECIZIE DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI

**de modificare a Deciziei de punere în aplicare 2013/463/UE privind aprobarea
programului de ajustare macroeconomică pentru Cipru**

EXPUNERE DE MOTIVE

La 25 iunie 2012, Ciprul a prezentat o cerere de asistență financiară din Mecanismul european de stabilitate (MES). La 25 aprilie 2013, Consiliul a decis (Decizia 2013/236/UE a Consiliului) că Ciprul trebuie să pună în aplicare în mod riguros un program de ajustare macroeconomică în vederea combaterii riscurilor specifice generate de Cipru pentru stabilitatea financiară a zonei euro, urmărind restaurarea rapidă a unei situații economice și financiare solide și sustenabile în această țară. După intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) nr. 472/2013, Decizia 2013/236/UE a Consiliului a fost înlocuită cu Decizia de punere în aplicare 2013/463/UE.

La 24 aprilie 2013, Consiliul guvernatorilor MES și-a dat acordul de principiu în vederea acordării unui sprijin pentru stabilitate Ciprului și a aprobat Memorandumul de înțelegere privind condițiile specifice de politică economică (denumit în continuare „memorandumul de înțelegere”), precum și semnarea acestuia de către Comisie, ca reprezentant al MES. La 8 mai 2013, Consiliul de administrație al MES a aprobat convenția de asistență financiară. Programul cu o durată de 3 ani se va desfășura de la mijlocul anului 2013 până la 31 martie 2016.

Programul de ajustare macroeconomică urmărește restaurarea încrederii pe piețele financiare, restabilirea unor echilibre macroeconomice solide și asigurarea condițiilor pentru ca economia să revină la o creștere sustenabilă. Pentru a îndeplini aceste obiective, programul se bazează pe trei piloni. Primul pilon este o strategie pentru sectorul financiar bazată pe restructurarea și pe reducerea dimensiunilor instituțiilor financiare, precum și pe consolidarea supravegherii sectorului, care să cuprindă măsuri de reducere a deficitelor de capital și de lichiditate. Al doilea pilon este o strategie ambițioasă de consolidare bugetară, bazată pe eforturile de consolidare începute în 2012, în special prin măsuri de reducere a cheltuielilor primare curente, de sporire a veniturilor publice, de îmbunătățire a funcționării sectorului public și de menținere a consolidării bugetare pe termen mediu. Obiectivul acestei strategii este de a corecta deficitul public excesiv și de a readuce ponderea datoriei publice brute în PIB pe o traiectorie clar descendentă pe termen mediu. Autoritățile se angajează să reducă deficitul sub 3 % din PIB până în 2016. Ar trebui să se mențină buna execuție a fondurilor structurale și a altor fonduri ale UE, precum și punerea în aplicare corespunzătoare a inițiativelor strategice ale UE care vizează crearea de locuri de muncă și impulsionează creșterii. În acest mod se va consolida traiectoria de creștere pe termen lung a Ciprului. Al treilea pilon constă într-o agendă ambițioasă de reforme structurale menite să sprijine competitivitatea și creșterea durabilă și echilibrată, în conformitate cu recomandările specifice adresate Ciprului în 2012, care să permită corectarea dezechilibrelor macroeconomice. Reamintind Recomandarea Consiliului din 22 aprilie 2013 privind înființarea unei garanții pentru tineret¹, ar trebui consolidate oportunitățile pentru tineri și perspectivele lor de inserție profesională.

În conformitate cu articolul 1 alineatul (2) din Decizia de punere în aplicare 2013/463/UE, Comisia a efectuat, în colaborare cu BCE și, după caz, cu FMI, a șasea evaluare a progreselor în ceea ce privește punerea în aplicare a măsurilor convenite, precum și a eficacității și a impactului social și economic al acestora. Ca urmare a acestei evaluări, serviciile au convenit asupra actualizării memorandumului de înțelegere, în domeniile reformei sectorului financiar, politicii bugetare și reformelor structurale. În ceea ce privește sectorul financiar, ca urmare a renunțării totale la măsurile restrictive externe la 6 aprilie 2015, autoritățile s-au angajat să continue să monitorizeze îndeaproape situația sectorului bancar în materie de lichidități. În plus, memorandumul de înțelegere revizuit prevede măsuri suplimentare în vederea reducerii

¹ JO C 120, 26.4.2013, p. 1.

gradului de îndatorare al întreprinderilor și al gospodăriilor și în vederea consolidării în continuare a cadrului pentru restructurarea sustenabilă pe termen lung a datoriei private, incluzând obiective pentru restructurarea creditelor neperformante, precum și un studiu strategic referitor la neîndeplinirea obligațiilor de plată. De asemenea, sunt necesare măsuri pentru reformarea supravegherii sistemului de pensii și a sectorului asigurărilor. În ceea ce privește noul cadru în materie de insolvență și de executare silită, memorandumul de înțelegere revizuit impune autorităților să monitorizeze în mod continuu punerea în aplicare și performanțele acestui cadru și să se asigure că acesta sprijină obiectivele și principiile sale și să adopte modificări, dacă este necesar. Acesta include și două acțiuni preliminare, și anume prezentarea unei propuneri legislative care să permită vânzarea creditelor acordate și a unei propuneri legislative care să asigure transferul fără întârziere al titlurilor de proprietate eliberate către cumpărătorii de bunuri imobiliare, protejându-i, în același timp pe cumpărători împotriva abuzurilor.

În ceea ce privește politica bugetară, pentru a reflecta performanța bugetară din primul trimestru al anului 2015, obiectivul aferent soldului primar pentru 2015 ar trebui să fie revizuit în sens crescător până la un excedent de cel puțin 264 de milioane EUR (1,5 % din PIB), iar obiectivul de excedent primar pentru perioada 2016-2018 ar trebui să fie reajustat, pentru a păstra conformitatea cu traiectoria de ajustare prevăzută de Pactul de stabilitate și de creștere. În domeniul reformelor bugetare structurale și structurale, memorandumul de înțelegere revizuit prevede punerea în aplicare a unui sistem național de sănătate până în 2017. În privința administrației fiscale și a respectării obligațiilor fiscale, memorandumul de înțelegere prevede punerea în funcționare a noii agenții fiscale integrate, prin instituirea unui proces unic de înregistrare și prin aprobarea unui nou Cod de procedură fiscală. În ceea ce privește reforma administrației publice, memorandumul de înțelegere revizuit prevede, în urma revizuirii orizontale, adoptarea în 2015 a unui plan de reformă care vizează mecanismul de stabilire a salariilor, introduce un nou sistem de evaluare a performanțelor și de promovare și sporește mobilitatea personalului. În ceea ce privește reforma sistemului de asistență socială, memorandumul de înțelegere revizuit prevede prezentarea unei imagini globale a prestațiilor, pe baza căreia unitatea de monitorizare va elabora un raport de evaluare referitor la reforma acestui sistem. Acesta impune, de asemenea, autorităților să înainteze propuneri pentru consolidarea prestațiilor pentru persoanele cu handicap și pentru studenți. În privința reglementării pieței locuințelor, s-au inclus cerințe suplimentare pentru a accelera eliberarea titlurilor de proprietate. În domeniul turismului, va fi pregătit un studiu care va sta la baza strategiei naționale de turism, care face parte din Planul de acțiune pentru creștere economică. În domeniul energiei, autoritățile vor alege opțiunea preferată pentru regimul de reglementare în sectorul gazelor naturale și al energiei electrice și pentru organizarea pieței în conformitate cu evoluțiile referitoare la separarea Autorității pentru energie electrică din Cipru (EAC).

Decizia propusă va asigura coerența deplină între cadrul de supraveghere multilaterală al Uniunii Europene instituit prin Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și condițiile de politică ce stau la baza programului de ajustare economică. În speță, articolul 10 din Regulamentul (UE) nr. 472/2013 prevede asigurarea coerenței obligațiilor de raportare și de monitorizare.

Propunere de

DECIZIE DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI

**de modificare a Deciziei de punere în aplicare 2013/463/UE privind aprobarea
programului de ajustare macroeconomică pentru Cipru**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 472/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind consolidarea supravegherii economice și bugetare a statelor membre din zona euro care întâmpină sau care sunt amenințate de dificultăți grave în ceea ce privește stabilitatea lor financiară², în special articolul 7 alineatele (2) și (5),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) nr. 472/2013 se aplică statelor membre care, la data intrării sale în vigoare, primesc deja asistență financiară, inclusiv statelor vizate de Mecanismul european de stabilitate (MES).
- (2) Regulamentul (UE) nr. 472/2013 stabilește normele de aprobare a unui program de ajustare macroeconomică pentru statele membre care beneficiază de asistență financiară, care trebuie să fie conforme cu dispozițiile Tratatului de instituire a MES.
- (3) În urma unei cereri formulate de Cipru la 25 iunie 2012 pentru a beneficia de asistență financiară din partea MES, Consiliul a decis, la 25 aprilie 2013, prin Decizia 2013/236/UE³ ca Cipru să pună în aplicare în mod riguros un program de ajustare macroeconomică.
- (4) La 24 aprilie 2013, Consiliul guvernatorilor MES și-a dat acordul de principiu în vederea acordării unui sprijin pentru stabilitate Ciprului și a aprobat Memorandumul de înțelegere privind condițiile specifice de politică economică, precum și semnarea acestuia de către Comisie, ca reprezentant al MES.
- (5) După intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) nr. 472/2013, programul de ajustare macroeconomică a fost adoptat sub forma unei decizii de punere în aplicare a Consiliului⁴. Din motive de claritate și de securitate juridică, programul a fost readoptat în temeiul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 472/2013. Ca fond, programul a rămas identic cu cel aprobat prin Decizia 2013/236/UE a Consiliului, dar a inclus și rezultatele evaluării efectuate în conformitate cu articolul 1

² JO L 140, 27.5.2013, p. 1.

³ Decizia 2013/236/UE a Consiliului din 25 aprilie 2013 adresată Ciprului cu privire la anumite măsuri specifice de reinstaurare a stabilității financiare și a creșterii sustenabile (JO L 141, 28.5.2013, p. 32).

⁴ Decizia de punere în aplicare 2013/463/UE a Consiliului din 13 septembrie 2013 privind aprobarea programului de ajustare macroeconomică pentru Cipru și de abrogare a Deciziei 2013/236/UE (JO L 250, 20.9.2013, p. 40).

alineatul (2) din Decizia 2013/236/UE. În același timp, Decizia 2013/236/UE a Consiliului a fost abrogată.

- (6) Decizia de punere în aplicare 2013/463/UE a Consiliului a fost deja modificată prin Decizia 2014/169/UE și prin Decizia 2014/919/UE. Având în vedere evoluțiile recente, aceasta ar trebui modificată din nou.
- (7) În conformitate cu articolul 1 alineatul (2) din Decizia de punere în aplicare 2013/463/UE a Consiliului, Comisia a efectuat, în colaborare cu BCE și cu FMI, a șasea evaluare a progreselor în ceea ce privește punerea în aplicare a măsurilor convenite, precum și a eficacității și a impactului social și economic al acestora. În consecință, ar trebui să fie efectuate modificări în domeniile reformei sectorului financiar, politicii bugetare și reformelor structurale, care să reflecte acțiunile întreprinse de autoritățile cipriote până la finalul primului trimestru al anului 2015, în special în ceea ce privește: (i) continuarea monitorizării atente a situației sectorului bancar în materie de lichidități; (ii) raționalizarea reglementării și a supravegherii societăților de asigurare și a fondurilor de pensii; (iii) măsurile suplimentare în vederea consolidării modului în care băncile gestionează creditele neperformante și în vederea asigurării unor soluții sustenabile pe termen lung privind restructurarea, inclusiv obiective privind găsirea de soluții în cazul creditelor neperformante și un studiu privind neîndeplinirea strategică a obligațiilor de plată de către debitori; (iv) prezentarea unei propuneri legislative care să permită vânzarea creditelor acordate; (v) prezentarea unei propuneri legislative care să asigure transferul fără întârziere al titlurilor de proprietate emise și care să protejeze în același timp împotriva abuzurilor; (vi) monitorizarea pe o bază continuă a punerii în aplicare și a performanțelor cadrului în materie de insolvență și de executare silită, asigurând sprijinirea obiectivelor și principiilor sale; (vii) pentru a reflecta performanța bugetară din primul trimestru al anului 2015, o revizuire a obiectivului aferent soldului primar pentru 2015, până la un excedent de cel puțin 264 de milioane EUR (1,5 % din PIB) și ajustări suplimentare ale obiectivului de excedent primar pentru perioada 2016-2018, pentru a păstra conformitatea cu traiectoria de ajustare prevăzută de Pactul de stabilitate și de creștere; (viii) punerea în aplicare integrală a unui sistem național de sănătate până în 2017; (ix) punerea în funcțiune a noii agenții fiscale integrate, prin instituirea unui proces unic de înregistrare și prin aprobarea unui nou Cod de procedură fiscală. (x) în ceea ce privește reforma administrației publice, adoptarea unui plan de reformă care să conducă la îmbunătățirea mecanismului de stabilire a salariilor, la introducerea unui nou sistem de evaluare a performanțelor personalului și de promovare a acestuia și la sporirea mobilității personalului; (xi) consolidarea prestațiilor pentru persoanele cu handicap și pentru studenți; (xii) includerea în reglementările pieței locuințelor a unor cerințe suplimentare pentru accelerarea emiterii titlurilor de proprietate; (xiii) pregătirea unui studiu care va sta la baza strategiei naționale de turism, ca parte din Planul de acțiune pentru creștere economică; și (xiv) alegerea unui regim de reglementare în sectorul gazelor naturale și al energiei electrice și a unei organizări a pieței și continuarea progreselor în ceea ce privește separarea Autorității pentru energie electrică din Cipru (EAC).
- (8) Pe tot parcursul punerii în aplicare de către Cipru a pachetului cuprinzător de politici, Comisia ar trebui să furnizeze consultanță suplimentară cu privire la politici, precum și asistență tehnică în domenii specifice. Un stat membru care face obiectul unui program de ajustare macroeconomică și care se confruntă cu o capacitate administrativă insuficientă poate să solicite asistență tehnică din partea Comisiei, care poate constitui, în acest sens, grupuri de experți.

- (9) La pregătirea, punerea în aplicare, monitorizarea și evaluarea programului de ajustare macroeconomică, autoritățile cipriote ar trebui să solicite, în conformitate cu normele și practicile naționale în vigoare, opinia partenerilor sociali și a organizațiilor societății civile,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Articolul 2 din Decizia de punere în aplicare 2013/463/UE se modifică după cum urmează:

1. Alineatul (5) se înlocuiește cu următorul text:

„5. „Pentru a restabili soliditatea sectorului financiar, Cipru continuă să pună în aplicare restructurarea sectorului bancar și a sectorului organizațiilor cooperatiste de credit, continuă să consolideze supravegherea și reglementarea ținând seama și de rolul MUS, și întreprinde o reformă a cadrului de restructurare a datoriilor, asigurând în același timp stabilitatea financiară.

Programul prevede următoarele măsuri și rezultate:

- a) asigurarea unei monitorizări atente a situației sectorului bancar în materie de lichidități numai atât timp cât este strict necesar pentru a atenua riscurile grave pentru stabilitatea sistemului financiar. Planurile de finanțare și de capital ale băncilor naționale care depind de finanțare de la banca centrală sau care beneficiază de ajutor de stat reflectă în mod realist scăderea gradului de îndatorare preconizată în sectorul bancar și reduc dependența de împrumuturile acordate de banca centrală, evitându-se, în același timp, vânzările în regim de urgență ale activelor și criza creditelor;
- b) adaptarea cerințelor minime de capital, ținând seama de parametrii evaluării bilanțului și de evaluarea cuprinzătoare;
- c) băncile care se confruntă cu un deficit de capital pot solicita, în cazul în care alte măsuri nu sunt suficiente, ajutor de recapitalizare din partea statului, în conformitate cu procedurile privind ajutoarele de stat. Băncile care au planuri de restructurare trebuie să raporteze progresele înregistrate în punerea în aplicare a planurilor;
- d) asigurarea funcționării pe deplin a registrului de credit;
- e) luând în considerare tranziția către MUS, asigurarea punerii în aplicare integrale a cadrului de reglementare cu privire la acordarea împrumuturilor, deprecierea activelor și constituirea de provizioane;
- f) asigurarea faptului că băncile comunică în mod regulat autorităților și piețelor progresele realizate în ceea ce privește restructurarea operațiunilor lor;
- g) asigurarea revizuirii directivei privind guvernanța, care va specifica, printre altele, interacțiunile dintre unitățile de audit intern ale băncilor și supraveghetorii bancari;
- h) consolidarea guvernanței băncilor, inclusiv prin interzicerea împrumuturilor către membrii independenți ai consiliului de administrație sau părțile cu care aceștia au legături;
- i) asigurarea personalului și a modificărilor necesare având în vedere noile responsabilități asumate de Banca Centrală a Ciprului (BCC), în special pentru funcțiile de rezoluție și de supraveghere, precum și transpunerea în dreptul național a cadrului unic de reglementare, inclusiv a Directivei 2014/59/UE a Parlamentului

European și a Consiliului (*) și a Directivei 2014/49/UE a Parlamentului European și a Consiliului (**);

j) raționalizarea reglementării și a supravegherii societăților de asigurare și fondurilor de pensii;

k) consolidarea gestionării creditelor neperformante, ținând seama de evoluția și de termenele MUS. Aceasta cuprinde, în special: monitorizarea și publicarea obiectivelor de restructurare stabilite de BCC; măsuri care să permită creditorilor obținerea de informații financiare adecvate referitoare la situația financiară a debitorilor, precum și solicitarea, obținerea și realizarea popririi activelor financiare și a veniturilor debitorilor rău platnici; măsuri care să permită și să înlesnească transferul de la creditori la terți a împrumuturilor existente și a tuturor garanțiilor și valorilor mobiliare fără a fi necesară obținerea consimțământului debitorului;

l) legislația care asigură transferul rapid al titlurilor de proprietate eliberate către cumpărătorii de bunuri imobiliare, protejând în același timp împotriva abuzurilor;

m) reducerea constrângerilor legate de confiscarea garanțiilor, în special prin asigurarea unei funcționări armonioase și eficiente a cadrului revizuit de executare silită; Această acțiune este însoțită de punerea în aplicare și de completarea reformei cuprinzătoare a procedurilor de insolvență a persoanelor fizice și a întreprinderilor, incluzând orice acte administrative și acte cu putere de lege suplimentare necesare. Punerea în aplicare și performanțele noului cadru în materie de insolvență sunt monitorizate în mod continuu pentru a se asigura că acestea sprijină obiectivele și principiile cadrului menționat și, dacă este necesar, se propun modificări. De asemenea, până la începutul anului 2016 are loc o revizuire cuprinzătoare a cadrului juridic aferent restructurării datoriei sectorului privat, cu un plan de acțiune privind modificări ale acestui cadru, pentru corectarea deficiențelor. Vor fi formulate recomandări cu privire la Codul de procedură civilă și normele de procedură, pentru a se asigura funcționarea armonioasă și eficientă a legislației revizuite în materie de executare silită și a noilor cadre în materie de insolvență, vizând, de asemenea, reducerea duratei procedurilor judiciare și reducerea întârzierilor înregistrate de instanțele de judecată;

n) finalizarea armonizării între reglementarea și supravegherea organizațiilor cooperatiste de credit și cele ale băncilor comerciale;

o) asigurarea faptului că grupul cooperativ pune în aplicare la timp întregul plan de restructurare convenit și ia măsuri suplimentare pentru a-și îmbunătăți capacitatea operațională, în special în domeniul gestionării arieratelor, al sistemului informatic de management, al guvernanței și al capacității de gestionare;

p) consolidarea în continuare a cadrului de combatere a spălării banilor și implementarea unui plan de acțiune care să asigure aplicarea unor practici îmbunătățite în materie de precauție privind clientela și de transparență a entităților, în conformitate cu cele mai bune practici;

(*) Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și de modificare a Directivei 82/891/CEE a Consiliului și a Directivelor 2001/24/CE, 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2005/56/CE, 2007/36/CE, 2011/35/UE, 2012/30/UE și 2013/36/UE, precum și a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010 și (UE) nr. 648/2012 ale Parlamentului European și ale Consiliului (JO L 173, 12.6.2014, p. 190).

(**) Directiva 2014/49/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 privind schemele de garantare a depozitelor (JO L 173, 12.6.2014, p. 149)."

2. Se introduce următorul alineat:

„7b. În ceea ce privește politica bugetară în perioada 2017-2018, autoritățile cipriote urmăresc un sold al bugetului public care să asigure sustenabilitatea datoriei și care să fie conform cu traiectoria de ajustare prevăzută de Pactul de stabilitate și de creștere.”

3. La alineatul (8), litera (h) se înlocuiește cu următorul text:

„(h) reforma administrației publice pentru a îmbunătăți funcționarea și eficacitatea acesteia, în special prin revizuirea dimensiunii și a organizării funcționale a serviciului public, prin îmbunătățirea mecanismului de stabilire a salariilor, prin introducerea unor noi sisteme de evaluare a performanțelor personalului și de promovare a acestuia și prin sporirea mobilității personalului, cu scopul de a asigura utilizarea eficientă a resurselor publice și furnizarea de servicii de calitate pentru populație;”

4. Alineatele (12) și (13) se înlocuiesc cu următorul text:

„12. Ciprul asigură reducerea întârzierii înregistrate în emiterea titlurilor de proprietate și simplifică procedurile, astfel încât să se permită emiterea rapidă și eficientă a noilor certificate de construcții și titluri de proprietate.

13. Ciprul ia inițiative pentru a consolida competitivitatea sectorului său turistic, ca parte a Planului de acțiune pentru creștere economică, în special prin punerea în aplicare a planului de acțiune al sectorului turismului, prin identificarea obstacolelor în calea concurenței în sectorul turismului, prin adoptarea unei noi strategii naționale de turism, precum și prin punerea în aplicare a unei strategii de politică în domeniul transportului aerian, ținând cont de politica externă de aviație a UE și de acordurile de aviație ale UE, asigurând totodată suficiente legături aeriene.”

5. Alineatul (16) se înlocuiește cu următorul text:

„16. „Ciprul pune în aplicare Planul de acțiune pentru creștere economică, acordând o atenție deosebită reformei administrației publice, aflate în curs, reformei gestionării finanțelor publice, altor angajamente din cadrul programului de ajustare macroeconomică al Ciprului și inițiativelor relevante ale Uniunii, ținând cont de Acordul de parteneriat pentru aplicarea Fondurilor structurale și de investiții europene. Planul de acțiune pentru creștere economică va fi coordonat și pus în aplicare prin intermediul unui singur organism.”

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Republicii Cipru.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu
Președintele
[...]